

Aan de leden van de Vaste Commissie voor
Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

AC/4740
Pens/3510

Den Haag : 1 september 2015
Ons kenmerk : SA.15.02091 JM/EH
Betreft : Besluit DNB UFR

Geachte dames en heren,

Met het oog op het Algemeen Overleg over de pensioenen op 3 september a.s. wil de Stichting van de Arbeid het volgende onder uw aandacht brengen.

Op 14 juli jl. - enkele dagen na het ingaan van het Kamerreces en op een moment dat een groot deel van Nederland op vakantie was - heeft De Nederlandsche Bank (DNB) besloten om met onmiddellijke ingang de ultimate forward rate (UFR) aan te passen conform het eerdere advies van de Commissie UFR uit 2013. Als gevolg van dit besluit daalt het niveau van de UFR van 4,2% naar 3,3% en wordt ook een andere (minder stabiele) systematiek ingevoerd. Deze UFR moeten Nederlandse pensioenfondsen hanteren bij het waarderen van hun toekomstige pensioenverplichtingen.

Volgens berekeningen van de Pensioenfederatie leidt de nieuwe UFR tot een gemiddelde daling van de dekkingsgraad in 2020 met 10 à 15 procentpunten. Ook leidt de nieuwe UFR tot een stijging van de kostendeckende pensioenpremie. Voor een gemiddeld fonds bedraagt deze premiestijging in 2021 *alleen door de aanpassing van de UFR* met 15 tot 20 procent. Door stijging van de pensioenpremies dreigen de opbouwpercentages verlaagd te moeten worden. De daling van dekkingsgraden leidt tot een verslechtering van het indexatieperspectief en tot een grotere kans op afstempelen.

Van belang is verder dat de Europese UFR die geldt voor (Nederlandse) verzekeraars in het voorjaar van 2015 is herbevestigd op het oude stabiele niveau van 4,2%. Al eerder heeft de Stichting van de Arbeid aangegeven het vreemd te vinden dat voor de inschatting van de renteontwikkeling op de lange termijn in Nederland kennelijk twee verschillende uitkomsten naast elkaar kunnen bestaan. Als gevolg hiervan moeten verzekeraars en pensioenfondsen bij het waarderen van hun pensioenverplichtingen verschillende

uitgangspunten in de vorm van de UFR hanteren terwijl het in beide gevallen om een zo goed mogelijke inschatting gaat van de rentestand in de (verre) toekomst.

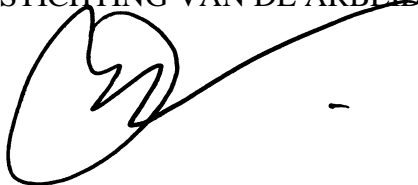
De Stichting van de Arbeid vindt het ongelukkig dat met het besluit van DNB Nederland afwijkt van de Europese consensus over de UFR. Daarnaast zijn de gevolgen van het besluit voor pensioenfondsen en stakeholders onvoldoende onderzocht, terwijl uit onderzoek door de Pensioenfederatie blijkt dat deze vermoedelijk aanzienlijk zijn. Ook is duidelijk dat het niveau van de (Nederlandse) UFR in de toekomst nog verder zal dalen omdat deze volgens het besluit van DNB gebaseerd is op een voortschrijdend gemiddelde van de actuele rente. De gevolgen van het besluit voor de pensioenen zouden volgens de Stichting ten minste goed in kaart moeten worden gebracht.

De door de Pensioenfederatie verwachte premiestijging van ruim 15% in 2021 leidt tot een structurele stijging van lasten voor werkgevers en werknemers van in totaal vijf miljard euro. Het effect van de geplande vijf miljard euro lastenverlichting dreigt hiermee volledig te ‘verdampen’.

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is recent in overleg getreden met sociale partners en de Pensioenfederatie over de gevolgen van het DNB-besluit. Inzet van sociale partners in dit gesprek is om de negatieve gevolgen van het UFR-besluit voor pensioenfondsen én voor de Nederlandse economie zoals hierboven beschreven te voorkomen. Tot op heden heeft dit gesprek echter nog niet tot gezamenlijke conclusies geleid.

Tot een mondelinge toelichting zijn sociale partners uiteraard bereid.

Hoogachtend,
STICHTING VAN DE ARBEID

drs. J.M.A. Mooren
secretaris

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid